

Φωτογραφία από τις πρόβες του έργου © Σταύρος Χαμπάκης

[ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ, ΤΕΧΝΕΣ](#)

Η Nova Melancholia στη Μικρή Επίδαυρο

[ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΡΙΔΗΣ](#)

Στην καλλιτεχνική τους παρουσία στην πόλη άλλοτε εμφανίζονται ως μια οντότητα με το όνομα Vaskos, συνδυασμός των βαπτιστικών ονομάτων τους Βασίλης (Νούλας) και Κώστας (Τζημούλης), άλλοτε ως αυτόνομοι καλλιτέχνες, συχνά πυκνά και ως οι εκπρόσωποι της θεατρικής ομάδας Nova Melancholia.

Παρόλο που έχουν διαχωρίσει και κατανείμει τις ιδιότητες και δραστηριότητές τους, η κοινή αισθητική αλλά και αυτά για τα οποία νοιάζονται τους προδίδουν. Όποιο όνομα και

αν φέρουν είναι δυο καλλιτέχνες παθιασμένοι για την ελεύθερη κι αδέσμευτη από καλούπια και στερεότυπα Τέχνη.

Καταπιάνονται με οτιδήποτε τους φαίνεται αναζωογονητικό και απελευθερωτικό, ρισκάρουν ακόμα και αν υπάρχει πιθανότητα να αποτύχουν. Ίσως μάλιστα να τους ιντριγκάρει μια «αποτυχία» με την έννοια του καλλιτεχνικού «ατυχήματος», της τυχαιότητας στην δημιουργική διαδικασία.

Έτσι πορεύτηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια από τον καιρό των σπουδών τους δίπλα σε σπουδαίους εικαστικούς στην ΑΣΚΤ αλλά και σε διάσημα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Στον ελληνικό χώρο ήταν από τους πρώτους που έφεραν την περφόρμανς, τα μικρόφωνα στη σκηνή, την εικαστική εννοιολογική φωτογραφία, το βίντεο, την εγκατάσταση. Και το θέατρο έπαψε να είναι όπως το ξέραμε. Σε μικρούς υπόγειους χώρους, σε διαμερίσματα, σε ανεπάντεχα σημεία της Αθήνας αλλά και στις μεγάλες λαμπερές σκηνές της Στέγης, του Νιάρχου, του Φεστιβάλ Αθηνών. Επιβάλλοντας την προβληματική τους και την εικαστική τους ταυτότητα.

Φωτογραφία από τις πρόβες του έργου © Σταύρος Χαμπάκης

Φέτος το καλοκαίρι υπογράφουν τη σκηνοθεσία του έργου του Σικελού Μικελάντζελο Φαλβέττι, Η κιβωτός του Νώε – Il diluvio universal, μια μπαρόκ όπερα του 17^{ου} αι. ξεχασμένη για χρόνια που πρόσφατα ήρθε στο φως. Συνεργοί τους η Ομάδα Ραφή και ο μουσικός Μιχάλης Σιγανίδης. Το έργο θα παρουσιαστεί στη Μικρή Επίδαυρο στις 31 Ιουλίου και 1^η Αυγούστου.

Ο Βασίλης Νούλας εξηγεί: «Πρόκειται για μία συνεργατική δουλειά ανάμεσα σε τρεις ετερόκλητους καλλιτεχνικά συντελεστές: την ομάδα λυρικού θεάτρου Ραφή, εμάς τους δυο που έχουμε αναλάβει τη σκηνοθεσία, τη σκηνογραφία, την ενδυματολογία και τους φωτισμούς και τους Μιχάλη Σιγανίδη και Χάρη Λαμπράκη, οι οποίοι παρεμβαίνουν μουσικά. Επί σκηνής εμφανίζονται 5 τραγουδιστές και 7 μουσικοί».

«Ο Φαλβέττι ήταν συνθέτης και ιερέας από τη Μεσίνα. Η κιβωτός του Νώε είναι ένα ορατόριο – όπερα που έκανε μεγάλη εντύπωση στην εποχή του, αλλά είχε λησμονηθεί. Επανήλθε στην επικαιρότητα όταν πριν μερικά χρόνια την παρουσίασε μια γαλλική ομάδα. Τα κορίτσια της ομάδας Ραφή την είδαν στο Παλέρμο».

Ο Κώστας Τζημούλης συμπληρώνει: «Ο αυθεντικός τίτλος Il diluvio universale σημαίνει Ο παγκόσμιος κατακλυσμός και πραγματεύεται την ιστορία του Νώε, χωρίς όμως να εστιάζει σε πρόσωπα. Πρωταγωνιστές είναι τα στοιχεία, το νερό, η φωτιά, ο άνεμος, η θεία δίκη, η ανθρώπινη φύση, υπάρχει και ο Νώε και η γυναίκα του. Θα λέγαμε ότι θυμίζει μεσαιωνικό δράμα. Αυτό που το κάνει ενδιαφέρον είναι ότι δεν έχει αφήγηση, είναι κάπως αφαιρετικό ως προς αυτό».

«Μουσικά έχει συγκεράσει πολλά στοιχεία, όπως μικτή είναι και η ίδια η Σικελία. Υπάρχουν και ανατολικές επιρροές, δηλαδή δεν είναι ο σκληρός κανόνας της δυτικής μουσικής, υπάρχουν ρωγμές οι οποίες εντείνονται στην παράσταση μας» διευκρινίζει ο Νούλας.

Την μουσική προσαρμογή υπογράφουν οι Πάνος Ηλιόπουλος και Θάνος Πολυμενέας-Λιοντήρης. Ο Σιγανίδης και ο Λαμπράκης, ο οποίος παίζει το νέι, ένα καλάμι του βοσκού που βγάζει ανατολίτικους ήχους, επεμβαίνουν αυτοσχεδιαστικά.

«Εμείς εισάγουμε στοιχεία περφόρμανς καθιστώντας την όλη εμπειρία ακόμη πιο “υβριδική” και πολυεπίπεδη» υπογραμμίζουν.

Από αριστερά: Κώστας Τζημούλης – Γιάννης Φίλιας (τενόρος του έργου) – Βασίλης Νούλας

Πού συναντιέται το δικό σας εικαστικό και θεατρικό σύμπαν με αυτό μιας μπαρόκ όπερας;

Β.Ν. Όταν μας το προτείνανε, πραγματικά σκεφτήκαμε τι νόημα έχει να πραγματευτούμε μια τέτοια ιστορία. Σε μια δεύτερη σκέψη είπαμε τι θα θέλαμε να διασώσουμε σε μια κιβωτό στο εδώ και τώρα. Οπότε αρχίσαμε να σκεφτόμαστε πράγματα που μας αφορούν και η διάσωση πήρε τη μορφή των διεκδικήσεων, θεμάτων που έχουν να κάνουν με το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Είναι η πρώτη φορά που ασχολούμαστε με όπερα και είναι μεγάλο το στοίχημα. Το πιο κοντινό μας εγχείρημα ήταν στην Εναλλακτική Σκηνή της ΕΛΣ με τον Ανέστη Λογοθέτη, αλλά εκεί επρόκειτο για πειραματική μουσική του 20^{ου} αι. πολλή ανοιχτή σε ερμηνείες και εκτελέσεις.

Κ.Τ. Το στοίχημα ήταν να μην προδώσουμε το στίγμα μας και πιστεύουμε ότι το καταφέρνουμε. Εισάγουμε το δικό μας σύμπαν έχοντας εποπτεία όλου του εικαστικού κομματιού και εντέλει έχουμε δώσει ένα ισχυρό δικό μας στίγμα με πράγματα τα οποία μας αφορούν. Γιατί στις τελευταίες μας παραστάσεις το εικαστικό είχε μια έντονη

αναζήτηση σε σχέση με τον μοντερνισμό, τις μορφές του μοντερνισμού του 20^{ου} αι. και αυτό συνεχίζεται τώρα και στην Κιβωτό.

B.N. Από την άλλη δεν θέλαμε να προδώσουμε και την όπερα εισάγοντας κομμάτια πιο περφόρματιβ. Αυτό όμως είναι που μας κάνει να νοιώθουμε ότι η παράσταση είναι πραγματικά κοντά στο δικό μας σύμπαν.

Υπάρχει μια προβληματική σε σχέση με τα δικαιώματα και τις διεκδικήσεις της εποχής μας, που περνάει στην όψη εισάγοντας τα πλακάτ με γραμμένα σλόγκαν. Επίσης, υπάρχει το queer στοιχείο. Όλα μέσα από ένα χαρακτήρα διεκδίκησης, όχι απλά εικαστικό. Αυτή άλλωστε είναι η σκηνοθετική μας άποψη.

Είναι ένα μεγάλο στοίχημα το πώς κανένας δεν θα προδίδει τον εαυτό του, πώς μια σύνθεση θα είναι αποτελεσματική παρόλα τα ετερόκλητα στοιχεία.

Φωτογραφία από τις πρόβες του έργου © Σταύρος Χαμπάκης

Μετά από μια δεκαετία μεταμοντέρνας εικαστικής παρουσίας, η νέα γενιά που δημιουργεί στην ελληνική εικαστική σκηνή, βλέπετε να έχει προχωρήσει στο επόμενο στάδιο;

Κ.Τ. Σε σχέση με το θέατρο και την περφόμανς έχει επέλθει συντηρητισμός, στην φόρμα και γενικότερα.

Θα ήθελα η επόμενη από εμάς γενιά να προχωρήσει, αλλά συχνά νιώθεις ότι λείπει η φρεσκάδα, δεν παίρνονται ρίσκα – έστω να κάνουν τα λάθη και τις αστοχίες που μπορεί να είχαν γίνει παλιότερα.

Καταλαβαίνω όμως ότι πρόκειται για μια άλλη γενιά. Χρειάζεται να γίνονται αυτοί οι κύκλοι μέχρι να έρθει κάτι νέο για να προχωρήσει ακόμα πιο πέρα τα πράγματα.

Μου αρέσει το άρθρο

Χρήστος Παρίδης